

คลินิกฝากครรภ์ ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลพรานกระต่าย

(บริการรับฝากครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์ทุกวันอังคาร เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐)

การฝากครรภ์คุณภาพ หมายถึง หญิงตั้งครรภ์และคู่ได้รับบริการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้งอย่างครบถ้วน หญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ก่อน ๑๒ สัปดาห์และต่อเนื่องตลอดการตั้งครรภ์ การดูแลหญิงตั้งครรภ์ขึ้นพื้นฐานตลอดการตั้งครรภ์ ประกอบด้วย กระบวนการดังต่อไปนี้

๑. การสอบถามข้อมูล ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการเจ็บป่วย และประวัติทางสูติกรรม
๒. การตรวจร่างกายและตรวจครรภ์ = ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดันโลหิต = ตรวจร่างกายทั่วไป ตรวจฟังเสียงหัวใจและปอด ตรวจสุขภาพช่องปาก ประเมินภาวะซีด อาการบวมและ อาการเตือนของโรคอื่นๆ - ตรวจครรภ์ ประเมินอายุครรภ์ ติดตามการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์
๓. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ตรวจเลือดคู่ สามี-ภรรยา
๔. การประเมินเพื่อการดูแลสุขภาพและป้องกันโรค การรักษาและส่งต่อ
 - การประเมินสุขภาพจิต ได้แก่ ความเครียด โรคซึมเศร้า และการดื่มสุรา
 - การให้ยาเสริมธาตุเหล็ก ไอโอดีน กรดโฟลิก และแคลเซียม - การให้วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก ใช้ขวดใหญ่และโรคโควิด ๑๙
 - การตรวจคัดกรองทารกกลุ่มอาการดาวน์ ธาลัสซีเมีย และเบาหวาน
 - การรักษาตามโรคหรืออาการที่พบระหว่างการตั้งครรภ์
 - การส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีศักยภาพสูงกว่า ตามแนวทางที่กำหนดของเครือข่าย
๕. โรงเรียนพ่อแม่หรือการให้สุศึกษา การตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำ
๖. การบันทึกข้อมูลการฝากครรภ์และผลการตรวจร่างกาย ตรวจครรภ์และการตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ ครบถ้วนในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กหรือแบบบันทึกการฝากครรภ์และเวชระเบียนของหน่วยบริการ
๗. การนัดหมายฝากครรภ์ครั้งต่อไป

คลินิกฝากครรภ์

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลพรานกระต่าย

บริการรับฝากครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์ ทุกวันอังคาร เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐

ฝากครรภ์รายใหม่

ยื่นบัตร
(เช็คสิทธิ, คำน OPD)

ตรวจปัสสาวะ

- ชักประวัติ
- ให้คำปรึกษาก่อนเจาะเลือด
- แนะนำบริการในครั้งต่อไป

ตรวจครรภ์

ตรวจสุขภาพช่องปาก

ฉีดยา/รับยา

แจ้งนัดตรวจครรภ์
ครั้งต่อไป

ส่งพบแพทย์โรงพยาบาลพรานกระต่าย เพื่อประเมินอายุครรภ์ด้วย Ultrasound และประเมินภาวะเสี่ยง
ทุกวันพุธ (บ่าย)

จบขั้นตอนครั้งแรก

แผนภูมิแนวทางฝากครรภ์คุณภาพสำหรับประเทศไทย

อายุครรภ์ ≤ 12 สัปดาห์

ANC ครั้งแรก ที่หน่วยบริการปฐมภูมิ : sw.สต., PCU

ซักประวัติ ตรวจร่างกาย ประเมินภาวะสุขภาพครั้งแรก ตรวจสุขภาพช่องปาก
Prenatal counselling คัดกรองและประเมินความเสี่ยงการตั้งครรภ์
ตรวจ LAB ครั้งแรก : CBC for Hct/Hb MCV, DCIP, VDRL, Anti HIV, HBsAg,
Blood group ABO, Rh
ตรวจ Lab สามี : CBC, MCV, DCIP, VDRL, Anti HIV
ฉีดวัคซีน : dT

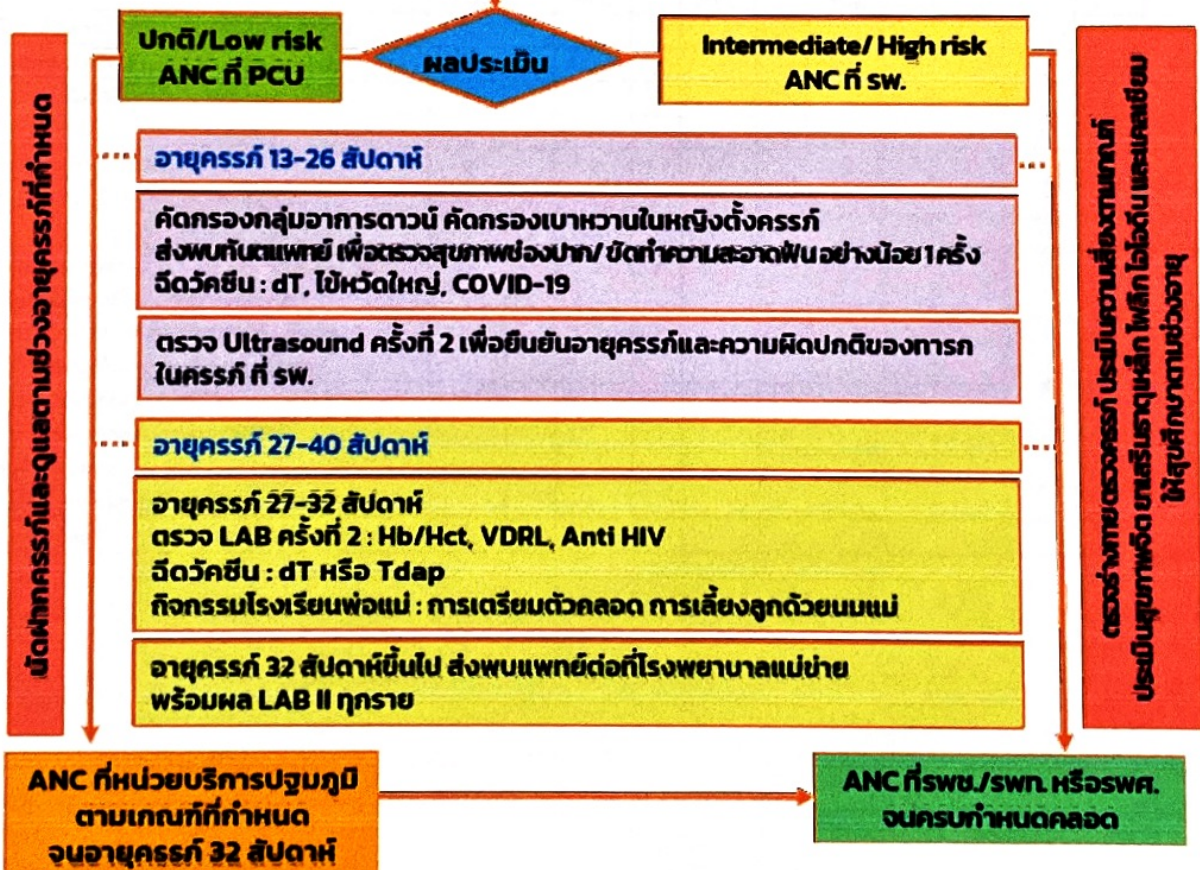
นัดหญิงตั้งครรภ์แจ้งผลการตรวจ LAB

กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ : การปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์, การใช้ยา, โภชนาการ,
พัฒนาการทารก, กิจกรรมทางกายและการนอน

โรงพยาบาลแม่ข่าย
และหน่วยบริการ
ปฐมภูมิร่วมกัน
กำหนดแนวทางการ
ส่งต่อเพื่อการดูแล
หญิงตั้งครรภ์
ต่อเนื่อง

ส่งพบแพทย์ : ที่ sw. แม่ข่าย เพื่อประเมินอายุครรภ์ด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง
(Ultrasound) ประเมินภาวะเสี่ยงการตั้งครรภ์ พร้อมผล LAB และประวัติ

ตารางกิจกรรมบริการ การตรวจคัดกรองที่จำเป็นและการประเมินความเสี่ยงตามช่วงอายุครรภ์

กิจกรรม/การตรวจ	First trimester		Second trimester				Third trimester					
	≤12 wks.		20 wks.		26 wks.		30 wks.		34 wks.	36 wks.	38 wks.	40 wks.
	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.
• ประวัติส่วนตัว การเจ็บป่วย และประวัติทางสูติกรรม	✓											
• ข้อมูลการตั้งครรภ์ปัจจุบัน	✓											
• ตรวจร่างกาย ปอด หัวใจ	✓											
• ประเมินสุขภาพจิต	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓
• ประเมินความเสี่ยงการตั้งครรภ์	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓
• พบแพทย์เพื่อประเมินความเสี่ยงการตั้งครรภ์		✓		✓					✓			
• Prenatal counselling กลุ่มอาการดาวน์ และอัลลีลีเมีย		✓										
• คัดกรองกลุ่มอาการดาวน์ 14 – 18 wks. หากผลตรวจพบความเสี่ยงสูงให้ตรวจยืนยันด้วยการเจาะน้ำคร่ำ				✓								
• คัดกรองเบาหวานในหญิงตั้งครรภ์ทุกราย 24 - 28 wks. กลุ่มเสี่ยงให้คัดกรองตั้งแต่การมาฝากครรภ์ครั้งแรก												
- Glucose challenge test (GCT)					✓							
- Oral glucose tolerance test (OGTT)						✓						
• ตรวจสุขภาพช่องปาก	✓											
• ฝึกแปรงฟันแบบลงมือปฏิบัติและขัดทำความสะอาดฟัน				✓								
• ประเมินการคลอด									✓			

ตารางกิจกรรมบริการ การตรวจคัดกรองที่จำเป็นและการประเมินความเสี่ยงตามช่วงอายุครรภ์

กิจกรรม/การตรวจ	First trimester		Second trimester				Third trimester				
	≤12 wks		20 wks		26 wks		30 wks	34 wks	36 wks	38 wks	40 wks
	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.
การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	ครั้งที่ 1						ครั้งที่ 2				
• Multiple urine dipstick	✓						✓				
• TPHA หรือ anti TP (กรณีมี TPHA/anti TP ผลเป็นบวกในการตรวจครั้งแรก หรือเคยเป็นบวกมาก่อนให้เปลี่ยนการตรวจจาก TPHA/anti TP เป็น VDRL/RPR)*		✓									
• VDRL/RPR	✓						✓				
• Anti – HIV	✓						✓				
• HBsAg	✓										
• CBC for MCV,Hct, Hb	✓						✓				
• DCIP	✓										
• ถ้าผล MCV + DCIP เป็นบวกทั้งคู่ให้ตรวจยืนยัน Hb typing/PCR เพื่อกำหนดคู่เสี่ยงการตรวจวินิจฉัยทารกในครรภ์		✓									
• ตรวจหมู่เลือด (ABO และ Rh)	✓										

ตารางกิจกรรมบริการ การตรวจคัดกรองที่จำเป็นและการประเมินความเสี่ยงตามช่วงอายุครรภ์

กิจกรรม/การตรวจ	First trimester		Second trimester				Third trimester					
	≤12 wks		20 wks		26 wks		30 wks		34 wks	36 wks	38 wks	40 wks
	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.
การตรวจครรภ์ด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Ultrasound)												
• ครั้งที่ 1 ประเมินอายุครรภ์เพื่อกำหนดวันตรวจคัดกรองกลุ่มอาการดาวน์		✓										
• ครั้งที่ 2 เพื่อยืนยันอายุครรภ์ ประเมินการเจริญเติบโตและความผิดปกติของทารกในครรภ์				✓								
• ครั้งที่ 3 เพื่อติดตามการเจริญเติบโต ดูส่วนน้ำ ตำแหน่งรกเกาะ (อยู่ในดุลยพินิจของแพทย์)									✓			
การประเมินสุขภาพทารกในครรภ์												✓
• NST												
• ตรวจ ultrasound ดูน้ำคร่ำ												
การฉีดวัคซีนและการให้ยาเสริม												
• วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก (dT) หรือ Tdap** (จำนวนครั้งที่ให้ขึ้นอยู่กับประวัติการได้รับวัคซีนในอดีต)							✓					
• วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (> 4 เดือน)								✓				
• วัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 (> 12 สัปดาห์)								✓				
• การให้ยาเสริมธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ไอโอดีน และแคลเซียม กินทุกวัน ตลอดการตั้งครรภ์							✓					

กิจกรรมบริการ การตรวจคัดกรองที่จำเป็นและการประเมินความเสี่ยงตามช่วงอายุครรภ์

กิจกรรม/การตรวจ	First trimester		Second trimester				Third trimester				
	≤12 wks		20 wks		26 wks		30 wks	34 wks	36 wks	38 wks	40 wks
	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.สต. /PCU	รพ.	รพ.	รพ.	รพ.
โรงเรียนพ่อแม่***											
• การปฏิบัติระหว่างตั้งครรภ์	✓										
• การเลี้ยง	✓										
• โภชนาการ	✓										
• พัฒนาการทารก	✓										
• กิจกรรมทางกายและการนอน	✓										
• การเตรียมตัวก่อนคลอด และระหว่างคลอด								✓			
• การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่								✓			

หมายเหตุ * กรณีหน่วยบริการไม่สามารถตรวจ TPHA ได้ ให้ใช้วิธี VDRL/RPR

** พิจารณาให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (Tdap) ในช่วงอายุครรภ์ 27-36 สัปดาห์ โดยอาจจะทดแทน dT ที่ต้องให้ในช่วงอายุครรภ์ดังกล่าว (ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กระทรวงสาธารณสุขปัจจุบันการใช้วัคซีน dT ในส่วนของ Tdap ได้ผ่านคำแนะนำจากคณะกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ทั้งนี้อยู่ระหว่างการนำร่องการใช้วัคซีนและใช้ในภาคเอกชน)

*** การให้ความรู้หรือคำแนะนำผ่านกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ผ่านช่องทางที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ พร้อมกับการพึงผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากคู่มือการฝากครรภ์สำหรับบุคลากรสาธารณสุข)